

ACC. N:R M. 15741:1-3.

Landskap: Skåne Upptecknare: Clara Andersson, Lunnarp
Härad: Yngelstad Berättare: Alma Haraldsson, "
Socken: Kverrestad Berättarens yrke: lantbr. hustru
Uppteckningsår: 1963 Född år 1890 i Livedstorp

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Lägner och folkliv om månen. s. 1-3.

LuF 118

2/4-63

Skriv endast på denna sida.

Sägner och folketor om männen.

När man talade om männen benämndes de som en männligt väsen. "Gubben i männen" och "månggubben" var en talesätt som ofta förkann. Fläckarna i männen förställdes en gubbe som såg glad ut, ersågs det.

Första särskilda sägner om männen har jag hört berättas, eller om männen dragningskraft på något sätt förorsakar olyckor vid människorna. Men om man skulle säga två gånger för nymännen och därvid önska sig något och om denna önskan skulle uppfyllas trodde man mycket på.

Detorä kunde flickorna eller pojkarna få se en bild av sin livskammar om de gick ut kl. 12 på nyårsnatten och männen

Jul 118

De var i ny, och de bleckade upp mot Jemna.

Medeliga föreställningar hade man också i gamla tider och vilka vädropsyntonor som skulle utfoaras i "ny" eller i "medan."

Man skulle slakta i ny. De häri kände till sig störr i volym, och blev på så sätt tryggare än om man slaktade i medan.

Ätt som såddes och sattes ut skulle utvecklas under jorden, således katosaker, potatis, betor, lök, morötter o. s. v. skulle sås i medan. Ätt som skulle utvecklas ovanjord skulle såas i ny. Detta trodde man på och hävdade sig nog ofta.

En stor betydelse för mjälets hälsosamt gav en säden skulle malas i "nå" medan. De passade man alltid på att köra till kramen och få matet. Blew det gjord i ny, på de fick det "av" karven i mjälet.

Av manus utvärde kunde man också
utläsa kammarens väder. Var månen blek
så blev det regn, var den röd blev det blåst
och "röd och vit måne" betydde vackert väder.
"Ögård" kring månen varstade om stort ovä-
der om ögårderna var lilla, (små) mindre oväder
om ögårderna var stora i avseende.

Ögård var en slags diambildning eller maln-
bildning i form av en kring runt månen.
(en gloria.)